

آموزش کمانچه لری
میلاذ فلاحی

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشق تال - فلاحی، میلاد، ۱۳۷۰

آموزش کمانچه لری

مشخصات نشر:

تهران: انتشارات موسیقی عارف، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری:

۱۷۱ ص.: مصور، عکس، پارتیسیون؛ ۲۹×۲۲ س م.

شابم:

979-0-802633-83-4

عنوان دیگر:

آموزش کمانچه لری.

موضوع:

موسیقی برای کمانچه

Kamanche music

موسیقی برای کمانچه - قطعه های آموزشی

Kamanche music -- Teaching pieces

موسیقی محلی ایرانی - لرستان

Folk music -- Iran -- Lorestan

موسیقی محلی ایرانی - لرستان - پارتیسیون

Folk music, Iranian -- Lorestan -- Scores

MT ۶۴۵

رده بندی کنگره:

۷۸۹/۷۴

رده بندی دیویی:

۹۵۵۱۷۳۸

شماره کتابشناسی ملی:

انتشارات موسیقی عارف

www.aref.ir [arefmusic.sn](https://www.instagram.com/arefmusic.sn) [arefmusicshop](https://www.facebook.com/arefmusicshop)

تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول

تلفن همراه: ۰۹۰۳۱۳۴۹۵۵۵

فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴

تلفن: ۳۱-۳۳۹۷۶۴۳۰

مشق تال

میلاد فلاحی

گرافیکست: منیژه مرزبان

صفحه آرا: فرشید پیامنی ویراستار

ادبی: کیومرث جمشیدی نت

نویسی کامپیوتری: میلاد فلاحی

عکس: علی حسینی

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰

۱۰ درآمد
۱۱ ویژگی های این متد آموزشی و توضیحات مربوط به این اثر
۱۳ توضیحاتی پیرامون کوک مورد استفاده در این کتاب
۱۳ هدف آموزشی
۱۳ جغرافیای لرستان
۱۴ مختصری درباره موسیقی لرستان
۱۵ کمانچه
۱۶ معرفی ساختمان کمانچه
۱۷ مختصری از نکات کاربردی تئوری موسیقی
۲۳ کوک و اسامی نت ها روی کمانچه
۲۳ ریتم خوانی
۲۳ ارتباط نت های روی کمانچه با نت های خطوط حامل
۲۵ واژه ها و علائم موسیقی استفاده شده در این کتاب
۲۶ توضیحات مختصری از خصوصیات نوازندگی تال
۲۸ توضیحات مختصری از خصوصیات نوازندگی سازهای کوبه ای لری
۲۹ نحوه نشستن و گرفتن تال
۳۰ نحوه گرفتن آرشه
۳۱ نحوه آرشه کشی
۳۲ نفس گیری
۳۳ کوک تال
۳۳ معرفی وزن $\frac{4}{4}$
۳۳ تمرین ریتم خوانی جهت یادگیری کشش سفید و وزن $\frac{4}{4}$
۳۴ تمرین آرشه کشی
۳۴ تمرین دست باز سیم اول - ر
۳۵ تمرین دست باز سیم دوم - لا
۳۵ تمرین دست باز سیم سوم - ر
۳۵ تمرین دست باز سیم چهارم - لا
۳۶ معرفی وزن $\frac{2}{4}$
۳۶ تمرین ریتم خوانی جهت یادگیری کشش سیاه و وزن $\frac{2}{4}$
۳۷ معرفی میزان $\frac{3}{4}$
۳۷ معرفی کشش سفید نقطه دار (p.)
۳۷ تمرین ریتم خوانی جهت یادگیری سفید نقطه دار و میزان $\frac{3}{4}$
۳۹ تمرین سکوت ها (Rests)
۳۹ تمرین ریتم خوانی جهت یادگیری سکوت
۳۹ تمرین سکوت سفید و تعویض سیم
۴۰ تمرین سکوت سیاه و تعویض سیم
۴۰ تمرین سکوت سفید و سیاه و تعویض سیم
۴۰ تمرین تعویض سیم با کشش سفید

۴۱	تمرین تعویض سیم با کشش سیاه
۴۱	تمرین تعویض سیم با کشش سیاه و سفید
۴۱	تمرین تعویض سیم با کشش سفید نقطه دار
۴۱	تمرین دوبل نت
۴۲	خلاصه ای از درس های گذشته
۴۳	معرفی کشش گرد (O)
۴۳	تمرین ریتم خوانی جهت یادگیری کشش گرد
۴۳	معرفی سکوت گرد
۴۴	انگشت گذاری (Fingering)
۴۵	چگونگی قرار گرفتن انگشت ها روی تال
۴۶	تمرین انگشت گذاری روی سیم اول
۴۷	تمرین انگشت گذاری روی سیم دوم
۴۷	معرفی دست باز و انگشت سوم
۴۸	تمرین انگشت اول روی سیم اول
۴۸	تمرین انگشت اول روی سیم دوم
۴۸	تمرین انگشت اول و دوم روی سیم اول
۴۹	تمرین انگشت اول و دوم روی سیم دوم
۴۹	تمرین انگشت دوم و سوم روی سیم اول
۴۹	تمرین انگشت گذاری روی سیم اول
۵۰	تمرین انگشت دوم و سوم روی سیم دوم
۵۰	تمرین انگشت گذاری روی سیم دوم
۵۰	معرفی انگشت چهارم
۵۱	تمرین انگشت چهارم با کشش سیاه
۵۱	تمرین انگشت گذاری روی سیم سوم
۵۱	تمرین انگشت گذاری روی سیم چهارم
۵۲	تمرین نت خوانی
۵۳	تمرین انگشت چهارم روی سیم سوم
۵۳	تمرین تعویض سیم با انگشت گذاری
۵۳	معرفی علامت های تغییر دهنده
۵۴	تمرین فا #
۵۴	تمرین سی b
۵۵	تمرین تعویض سیم
۵۵	لالایی
۵۶	معرفی علامت سرکلید
۵۷	وضعیت جدید انگشت گذاری
۵۷	تمرین در وضعیت جدید انگشت گذاری
۵۸	معرفی و تمرین کشش چنگ
۵۸	تمرین ریتم خوانی جهت یادگیری کشش چنگ
۶۰	دیوار کهن
۶۰	دختر دهاتی
۶۱	وطن
۶۱	پری جونمی
۶۲	معرفی و تمرین خط اتصال (Legato-Tie Slur)

۶۲	تمرین اتصال با کشش سیاه
۶۳	تمرین تعویض سیم با اتصال
۶۳	تمرین اتصال با کشش چنگ
۶۴	تمرین کشش سیاه و چنگ های متصل
۶۵	نوای تال
۶۶	تمرین چنگ های متصل و منفصل
۶۷	تمرین تعویض سیم با کشش چنگ
۶۸	بنا بنا
۶۸	پززان
۶۹	رقص تال
۷۰	خلاصه ای از درس های گذشته
۷۰	تمرین ریتم خوانی
۷۱	تمرین جهت تقویت انگشت چهارم
۷۲	بمیرم
۷۳	معرفی و تمرین سکوت چنگ
۷۳	تمرین ریتم خوانی جهت درک بهتر سکوت
۷۳	تمرین سکوت سیاه و چنگ
۷۴	رتم و صحرا
۷۵	معرفی و تمرین کشش دولانچنگ
۷۵	معرفی فیگور ریتمیک
۷۵	تمرین ریتم خوانی فیگور ریتمیک
۷۶	تمرین های فیگور ریتمیک
۷۸	معرفی فیگور ریتمیک
۷۸	تمرین ریتم خوانی فیگور ریتمیک
۷۸	تمرین های فیگور ریتمیک
۷۹	نوای زاگرس
۸۰	معرفی فیگور ریتمیک
۸۰	تمرین ریتم خوانی فیگور ریتمیک
۸۰	تمرین های فیگور ریتمیک
۸۱	آفتاب
۸۱	تمرین هایی جهت بهبود چرخش تال
۸۳	تمرین جهت تقویت انگشت چهارم
۸۴	سیت بیارم
۸۵	معرفی و تمرین ضد ضرب
۸۵	تمرین ریتم خوانی جهت درک بهتر ضد ضرب
۸۶	تمرین ضد ضرب
۸۶	بالا پززان
۸۷	تره در
۸۸	دوره دوره
۸۸	تمرین تقویت انگشت ها
۸۹	معرفی نت های زینت (Grace Note)
۸۹	تمرین زینت قبل از نت

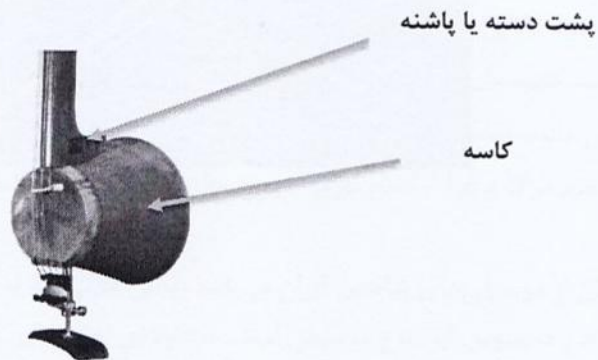
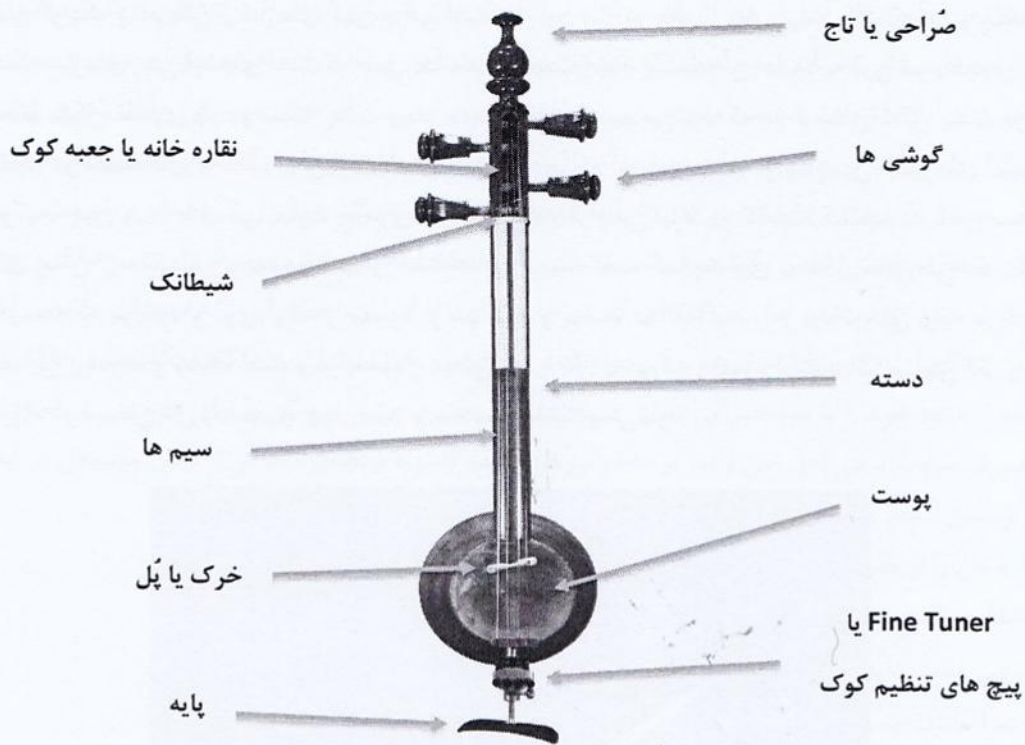
۸۹	تمرین زینت بعد از نت
۹۰	تمرین زینت با فاصله سوم
۹۱	تمرین زینت بین کشش های های چنگ
۹۳	تمرین زینت بین کشش دولانچنگ
۹۵	تریل (Trill)
۹۷	تمرین تریل با فاصله سوم
۹۷	زینت های پس و پیش
۹۷	تمرین زینت و تریل
۹۸	گوکلا
۱۰۰	گل باغی
۱۰۱	سرنوشت
۱۰۲	تمرین جهت تقویت انگشت ها و چرخش تال
۱۰۳	معرفی نقطه کنار کشش
۱۰۳	معرفی سکوت نقطه دار
۱۰۳	معرفی فیگور
۱۰۴	تمرین ریتم خوانی فیگور
۱۰۵	تمرین فیگور
۱۰۵	معرفی فیگور
۱۰۵	تمرین ریتم خوانی فیگور
۱۰۶	خلاصه ای از تمرین های ریتم خوانی قبل
۱۰۶	تمرین فیگور ریتمیک
۱۰۷	آمان گلیا
۱۰۸	امید جونم
۱۰۹	میا روم همدو
۱۱۱	نازنین
۱۱۲	معرفی آرشه استاکاتو (Staccato)
۱۱۲	معرفی آرشه اسپیکاتو (spiccato)
۱۱۲	تمرین آرشه استاکاتو
۱۱۲	تمرین آرشه اسپیکاتو
۱۱۳	تمرین ۱ (etude 1)
۱۱۵	شوشمه کی
۱۱۶	معرفی میزان ۳ ضربی
۱۱۶	تمرین ریتم خوانی
۱۲۰	تمرین ریتم خوانی
۱۲۰	معرفی فیگور
۱۲۰	تمرین ریتم خوانی فیگور
۱۲۰	تمرین فیگور
۱۲۱	سنگین سماع (بزران)
۱۲۲	سنگین سماع (بزران)
۱۲۳	سنگین سماع (بنا بنا)
۱۲۴	سنگین سماع (هر بزاز کی - هه لاو)
۱۲۵	میری

۱۲۷ معرفی وزن ترکیبی $\frac{6}{8}$ و آشنایی با فیگورهای ریتمیک مختلف آن
۱۲۸ تمرین ریتم خوانی
۱۳۳ معرفی فیگور ریتمیک $\frac{6}{8}$ و $\frac{3}{4}$
۱۳۳ تمرین ریتم خوانی
۱۳۴ تمرین ریتم خوانی جهت درک بهتر سکوت ها و ضد ضرب
۱۳۴ تمرین سکوت چنگ در وزن $\frac{6}{8}$ و اجرای عمل ضد ضرب
۱۳۵ سُوْزَه سُوْزَه
۱۳۶ شُوْ عید
۱۳۷ اول قَهَارَه
۱۳۸ اِ دوس اِ دوس
۱۳۹ جَنَابَنُو
۱۴۰ شادما
۱۴۲ تک درخت
۱۴۳ معرفی فیگور
۱۴۳ ریتم خوانی فیگور و ضد ضرب
۱۴۴ شُوْ سَالِم
۱۴۵ دُخْتَر قَد بَلَن
۱۴۶ سُوْزَه سُوْزَه
۱۴۷ معرفی فیگور
۱۴۷ ریتم خوانی فیگور
۱۴۷ اِدوس اِدوس
۱۴۸ اتود ۲ (etude 2)
۱۴۸ آرپژ
۱۴۹ اتود ۲ (etude 2)
۱۵۱ کُوْگِ مِل زَرین
۱۵۲ بَز میری
۱۵۳ اَفْرِ قَمَرَتَاچ (بالا بَرز)
۱۵۴ گَنِم خَر
۱۵۵ انواعی دیگر از زینت ها
۱۵۶ هَمَش گُل
۱۵۷ هُوَار اِ هُوَار
۱۵۷ خط اتحاد (Line Tie)
۱۵۸ معرفی سَنکپ یا سِکته (syncope)
۱۶۰ گُلنار
۱۶۱ باران بارانه
۱۶۱ چَمرونه
۱۶۲ بارُو بارُو
۱۶۳ گِرِه کور
۱۶۵ لَرزِم لَرزَان
۱۶۶ اتود ۳ (etude 3)
۱۶۷ آواز علیدوسی (علی سَنه)

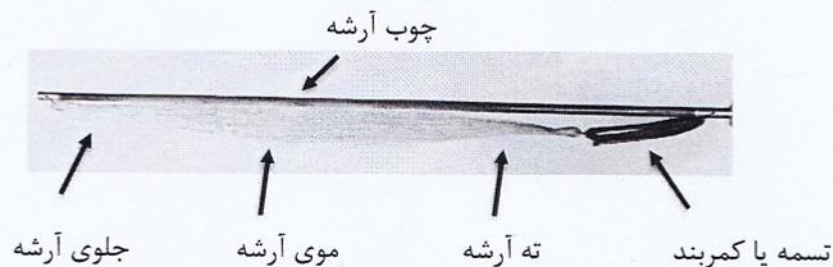
آموزش کوک کردن تال با تیونر ۱۶۸

منابع ۱۷۱

معرفی ساختمان کمانچه

محدوده صوتی کمانچه تقریباً دو و نیم تا سه اکتاو (هنگام) است. البته در صورتی که ساختمان کمانچه مناسب و دقیق باشد. کمان یا آرشه: چوب آرشه در قدیم قوسی شکل و مانند کمان بوده است و از آن جا که نسبت به کمان کوچکتر بوده به آن پسوند "چه" اضافه کرده اند، و به آن کمانچه (به معنی کمان کوچک) می گفتند. در حقیقت نام این آلت موسیقی از روی کمان آن برداشته شده است و به این مجموعه با هم کمانچه گفته می شود.

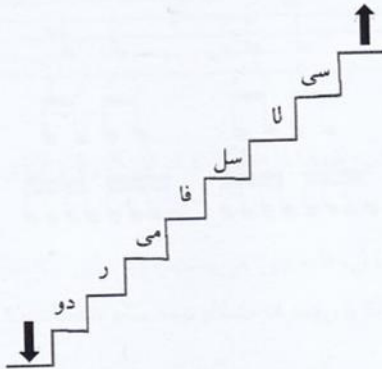
مختصری از نکات کاربردی تئوری موسیقی

موسیقی: موسیقی صنعت ترکیب اصوات است به طوری که خوش آیند باشد و سبب لذت سامعه و انقلاب روح گردد.
(نظری به موسیقی روح اله‌خالقی - جلد اول - ص ۶)

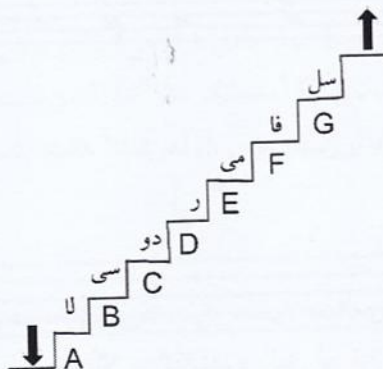
تئوری موسیقی Music theory: مجموعه قواعد و علائمی که به وسیله آن‌ها قادر به نوشتن و خواندن صداها خواهیم شد. تئوری موسیقی شاخه‌ای تخصصی از رشته موسیقی است که شامل کلیه قواعد نت شناسی، ریتم، وزن، فواصل، گام و تونالیت، آکورد، هارمونی و... می‌باشد، و کسی که با این علم آشنایی دارد را تئوریسین می‌نامند. زبان موسیقی برخلاف زبان‌های مختلف دنیا زبانی بین‌المللی است. بنابراین اگر شما با این زبان آشنایی کامل داشته باشید، توانایی خواندن و نواختن موسیقی دیگر کشورهای دنیا را هم خواهید داشت.

واژه موسیقی: واژه‌ای یونانی گرفته شده از musika که نام حافظ شعر و ادب و موسیقی یونان باستان می‌باشد. **نت:** به الفبای موسیقی نت گویند. همان طور که ما برای خواندن و نوشتن نیاز به الفبای زبان فارسی داریم، برای خواندن و نوشتن موسیقی هم نیاز است الفبای آن را فرا گیریم. صداها موسیقایی که می‌شنویم شامل هفت نت می‌باشند.

نام گذاری **هجایی** که در برخی کشورها از جمله ایران مورد استفاده است. هفت نت موسیقی به ترتیب پشت سر هم می‌آیند و زمانی که به آخرین نت می‌رسیم، دوباره از اول نت‌ها را می‌خوانیم. (از پایین به بالا بخوانید)

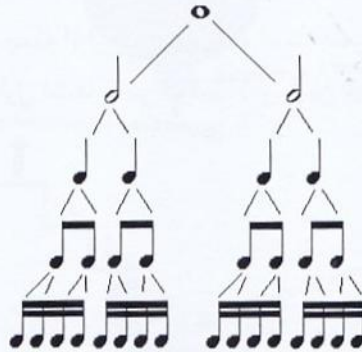
نام گذاری **الفبایی** که مورد استفاده در برخی کشورها از جمله انگلستان - آمریکا و آلمان می‌باشد. در کشورهای انگلیسی زبان، نت مبدا را " لا " در نظر می‌گیرند. و به جای اسامی نت‌ها، از حروف الفبای انگلیسی استفاده می‌کنند.

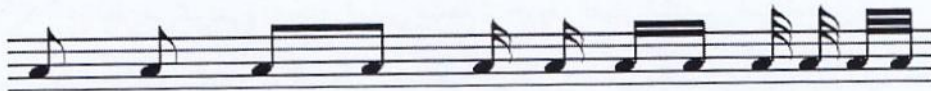
بشش یا دیرتند (Duration): به مدت زمان شنیده شدن یک صدای موسیقی گفته می شود.
سرب (Beat): پایه های اصلی و سازنده ریتم که می تواند موسیقی را به واحدهای برابر زمانی تقسیم کند. معمولاً در موسیقی ک رفت و برگشت پا را یک ضرب در نظر می گیرند.
رای نشان دادن مدت زمان کشش صداها از اشکال زیر استفاده می کنیم.

گرد	سفید	سیاه	چنگ	دو لا چنگ	سه لا چنگ
					
چهار ضرب	دو ضرب	یک ضرب	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
واحد کشش در موسیقی	$\frac{1}{2}$ واحد	$\frac{1}{4}$ واحد	$\frac{1}{8}$ واحد	$\frac{1}{16}$ واحد	$\frac{1}{32}$ واحد

گرد را واحد کشش فرض می کنیم، که برابر با ۴ ضرب یا چهار قدم یا ۴ ثانیه می باشد و سایر کشش ها نسبت به مافوق خود سف می شوند. در نتیجه ما می توانیم در مدت زمان ۴ ضرب، ۱ گرد، ۲ سفید، ۴ سیاه، ۸ چنگ یا ۱۶ دو لا چنگ را اجرا کنیم.

وجه: هرگاه تعداد چنگ، دو لا چنگ یا سه لا چنگ ها، یک عدد باشد، به صورت تکی نوشته می شوند، اما اگر تعداد آن ها، بیشتر یکی باشد، آن ها را به صورت گروهی می نویسند.
خطی که کشش های چنگ، دو لا چنگ و... را به هم وصل می نماید، خط شاهین گفته می شود.

تته: گاهی اوقات مانند شکل زیر ممکن است دنباله کشش ها را، رو به پایین یا بالا مشاهده کنید.

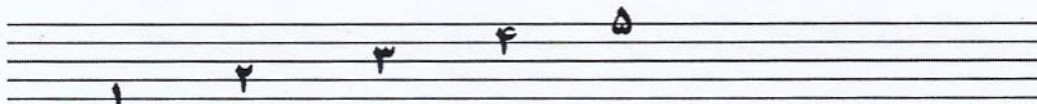

بین یا بالا بودن جهت آن کشش، تاثیری در مفهوم آن ها ندارد. معمولاً دنباله ی کشش های بالاتر از خط سوم را، رو به پایین و دنباله ی کشش های پایین تر از خط سوم را، رو به بالا می گذارند، و دلیل آن قرار دادن دنباله ی کشش ها در محدوده پنج خط مل می باشد.

سکوت: (Rest) در طول اجرای یک قطعه موسیقی، گاه وقفه‌هایی کوتاه و بلند وجود دارد که به آن سکوت گویند. ارزش زمانی سکوت‌ها در موسیقی با ارزش کشش هم نام خود برابر است، یعنی اگر کشش گرد ۴ ثانیه امتداد داشته باشد، سکوت گرد نیز ۴ ثانیه طول می‌کشد. علامت سکوت گرد و سفید شبیه به هم است و تفاوتشان این است که سکوت گرد زیر خط چهارم و سکوت سفید بالای خط سوم می‌باشد. علامت بقیه سکوت‌ها محل معینی روی خطوط حامل ندارند و فقط شکل آن‌ها معرف ارزش زمانی آن‌هاست.

خط موسیقی یا خط حامل (staff): برای نوشتن یک قطعه موسیقی، از پنج خط استفاده می‌شود، که به آن‌ها خطوط حامل (حامل کننده نت) می‌گویند. این پنج خط به صورت افقی، موازی و با فاصله‌های مساوی از هم قرار دارند و نت‌ها بین یا روی خطوط قرار می‌گیرند. این خطوط را از پایین به بالا می‌شمارند. برای خواندن و نوشتن یک قطعه موسیقی، از چپ به راست شروع می‌کنیم.

کلید (clef): علامتی است که در سمت چپ خطوط حامل قرار می‌گیرد و برای شناختن نام نت‌ها روی حامل به کار برده می‌شود.

کلیدهای پرکاربرد مورد استفاده، کلیدهای (سُل، فا و دو) می‌باشند که برای سازهایی از قبیل کمانچه، ویولن، تار، سنتور و... از کلید "سُل" استفاده می‌کنند.

کلید سُل کلید فا کلید دو

کلید "سُل": نمادی است که ابتدای آن روی خط دوم حامل قرار می‌گیرد و نشان می‌دهد نتی که روی خط دوم حامل است "سُل" می‌باشد. کلید سُل شبیه به حرف انگلیسی "G"، نشانگر نت "سُل" می‌باشد.

